

Redacțiunea, Adm. Administrației,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Seriozitate în redacție și în
tipografie. — Abonamentele se
fac în avans.
INSCRIȚIILE se primesc la Adm.
Administrației în Brașov și la ar-
hivă la Biroul de arhivă:
în Viena: M. Duka, Heinrich
Schulz, Rudolf Koss, A. Oppel
Nachfolger; Anton Oppel, J.
Dammier, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Kálmán Bernai; în
București: Anonimul, Bucu-
reștii de România; în Ham-
burg: Karoly de Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garzonă pe o coloană 4 cr. și
30 cr. pentru o puș-
că. Publicările mai dese după
tarifă și în avans.
Se citesc pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U I L X

„Gazeta” iese în mâ-care zil.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din țară și din arată
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
3 fl. 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 15.

Brașov, Luni-Marți 21 Ianuarie (2 Februarie)

1897.

Răspunsul Fiumanilor.

Din Fiume sosesc sciri puțin imbucurătoare pentru sleahă maghiarilor. La alegerile municipale de Joi au invins pe totă linia Fiumanii autonomiști și partida lor, ér aderenții partidei „liberale” guvernamentale au fost bătuti amar, așa că în realitate dintre ei au fost aleși numai dece inși, și aceștia însă numai pentru-că fuseseră candidați și de cătră partida autonomiștilor.

Intre membrii căduți guvernamentali se află și primarul, apoi conducătorul partidei guvernamentale și mai mulți Fiumani cu vață. Cu program curat autonomist au fost aleși 16 inși.

Firesce, că acest rezultat neașteptat al alegerilor municipale a trebuit să producă mare consternațiune în cercurile liberale și unguresci. Organul nemțesc al guvernului din Pesta intrăbă: „De ce majoritatea populațiunii fiumane s'a rupt de cătră partida liberală? De ce a încheiat o alianță cu opozițiunea croată, ca să răstörne partida guvernului? Ce-i supără pe domniile aceștia? Despre ce pot ei să se plângă? Ce voesc?”

Intrebările acestea, ce le pune „Pester Lloyd” cu o prefăcută naivitate, vor să acopere numai durerosa surprindere a numitei foi. În același timp însă ele caracterizează minunat situațiunea.

Ce voesc d-nii Fiumani? Răspunsul e ușor și simplu pentru orî și cine, care cunoșce cât de puțin împrejurările. Fiumanii voesc să-și conserve autonomia intactă și voesc înainte de toate să se apere în contra planurilor ascunse și fățișe de maghiarisare.

Alegerile pentru consiliul comunal nici n'au fost, decât un răspuns categoric și forțe lămurit la uneltirile de maghiarisare, ce s'au dat pe față în timpul din urmă, de când guvernul a încercat să-și arunce mrejele sale și asupra acestui port maritim, care se bucură de-o autonomie însemnată.

Ministrul-șefedinte unguresc a trimis în timpul din urmă pe consilierul Darday la Fiume pentru a sonda terenul acolo și a câștiga pe Fiumani pentru planul guvernului. Guvernul adevă are de gând să estindă competența înaltului for pentru afacerile administrațiunii, adevă a curții de administrațiune din Budapesta, și asupra orașului Fiume. În legătură cu acesta e plănuită înființarea unei autorități administrative maghiare de a doua instanță în Fiume, care să porțe și supra-inspecțiunea în afacerile pupilare și școlare. Printr'asta autonomia orașului Fiume ar suferi o mare scădere, ér școlele lui ar fi în pericol de maghiarisare.

Al doilea plan, a căruia realizare avea s'o pregătescă Darday, se referea la poliția municipală fiumană, pe care guvernul voesc să o prefacă în poliția de stat, pentru-că, veđi Dómne, Fiume ca singurul port al

Ungariei trebuie să aibă o „poliția escelentă și sigură”, și acesta, se n-țelege, nu o pôte da, decât numai Pesta.

E clar, că și acest plan a fost urzit în fond tot cu scopul de maghiarisare și mult și-a pus în cumpană Darday totă elocuența sa, ba a promis Fiumanilor chiar înseminate favoruri materiale la cas, că vor primi a se introduce poliția de stat, care atunci, cum socotesce ei, i-ar costa numai pe jumătate, purtând statul celelalte cheltueli.

Marinimia acesta era bine calculată. dér și-a și primit răspunsul cuvenit: trântela partidei guvernamentale la alegerile pentru comună.

Și totuși foia guvernului se face a nu sci, ce-i dore pe Fiumani. Nu va trece mult însă și vor simți-o într'un mod ne'ndoiis, mai ales decât agitația anti-maghiară va lua turnura, ce voesc să o dea Croații, ca Fiume să ceră a fi reprezentat în dieta croată.

Destul că cestiunea fiumană, despre care de mult nu s'a mai vorbit, a înviat din nou și va da de lucru celor dela Pesta.

De-oamdată nu putem, decât să felicităm pe Fiumani pentru atitudinea hotărîtă, ce au luat'o față cu uneltirile maghiarismului violent.

Muraviev la Paris.

Vineri contele Muraviev a primit vizița ministrului-șefedinte Meliné. La 11 ore a. m. Muraviev a fost primit de ministrul de externe Hanotaux. Au conferit amândoi până ce a sosit timpul dejunului, ce l'a dat Hanotaux la 12¹/₂ ore în onorea lui Muraviev. La dejun au luat parte membrii corpului diplomatic și ministrii. Lângă contele Muraviev, care luase loc în față lui Hanotaux, ședeau șefedintii Loubet și Brisson, șefedintii Senatului și Camerei, la dreapta lui Hanotaux nunciul papal, la stânga lui ambasadorul baron Mehrenhaim.

Ministrul de externe Hanotaux a ridicat următorul toast pentru óspele său:

„Sunt convins, d-lor, că sunteți toți de-un gând cu mine în momentul, când imi ridic paharul spre a saluta și felicita pe un distins bărbat de stat, pe care o înaltă voință tocmai acum l'a pus la un post, pentru care a fost ohiănat acest bărbat de stat prin rarele sale însușiri și prin marele merite, ce le arată cariera sa.

„Domnule ministru! În timpul petrecerei D-Vóstre între noi veți fi simțit — sunt sigur, căci acesta se simte iute — că toate simpatiile și toate inolinările se întorc spre d-vóstră.

„Domnilor! Vă veți alătura, fără'ndoelă, sincerelor dorințe, ce le manifestez în numele unui guvern amic, și unui popor amic, dând expresiune speranței, ca contele Muraviev la postul acesta înalt să conlucre în timp îndelungat și cu succes la gloria și fericirea guvernului Maiestății Sale împăratului Nicolae II, precum și la bunele raporturi internaționale, ce există între puteri, și la stăruițele lor comune pentru cel mai mare bun: pentru pace și humanitate!”

Contele Muraviev a răspuns:

„Domnule ministru! La ordinul Maiestății Sale împăratului venind în această frumoasă țară, în Franția, atât de scumpă întregii mele patrie, am fost fericit a vă face cunoștința și a intra în relațiuni per-

sonale cu D-vóstră, iubitul meu coleg — decât imi este permis să vă numesc așa.

„Ridic deci paharul meu, bând în sănătatea D-Vóstră și convins, că raporturile intime, ce există între cele două țări ale noastre, vor rămâne, ca și în trecut, cea mai durabilă chezeșă a păcii.”

Aceste două toasturi au fost ascultate în picior de toți cei prezenți.

La 5 ore s'era contele Muraviev a mers să-și ia rămas bun dela șefedintele Faure, cu care a convorbit trei quarturi de oră. La 9 ore s'era ministrul rusesc a plecat la Berlin. La gară se afla ministrul Hanctaux și baronul de Mohrenhaim.

După un raport al lui „Gaulois”, între Hanotaux și Muraviev s'ar fi stabilit cu ocaziunea aceasta o deplină înțelegere privitoare la politica orientală, așa că procederea comună a Franției și Rusiei în cestiunea Orientului e deplin asigurată. După comunicările amintitului diar, între cei doi miniștri de externe s'a făcut înțelegerea cu privire la regularea cestiunilor turcesci în următoarele condițiuni: integritatea teritoriului Turciei; nici o acțiune izolată; pretinderea unui condominiu (?) și ca Sultauul să ducă în deplinire reformele.

Contele Muraviev în Berlin.

Contele Muraviev a sosit în capitala Germaniei Sâmbătă la 6³/₄ și a fost primit de ambasadorul rusesc, contele Osten-Sacken împreună cu personalul ambasadei. În onorea ministrului de externe rusesc s'a dat Sâmbătă s'era o dineu în ambasada rusescă, la care au luat parte cancelarul principele Hohenlohe, secretarul de stat, baronul v. Marschall, și alte personalități înseminate politice. După dineu s'a ținut tot la ambasada rusescă o primire diplomatică.

Eri s'era, Duminecă, a dat cancelarul Hohenlohe în onorea ministrului rusesc o cină, după care acesta a plecat la Kiel, să se prezenteze împăratului. Se dice, că contele Muraviev va fi primit în audiență de împăratul Germaniei astăzi la amiazi.

Față cu vizița ministrului de externe rusesc diarul „Norddeutsche allg. Zeitung” se exprimă în modul următor: „Contele Muraviev în decursul carierei sale diplomatice, în care a înaintat așa de repede, grație capabilității sale extraordinare, a petrecut timp destul de îndelungat în capitala germană, a avut multe legături cu persoanele cele mai distinse, cu care a rămas și mai târziu în oele mai bune relațiuni. Acum, la primirea sa la împărat și în contactul ce'l va avé cu persoanele conducătoare politice, se va pute convinge, că nici acum, ca și mai înainte nu există nici o deosebire de interese, care ar pute să conturbe armonia în scopurile politice externe a ambelor state: Rusia și Germania.”

Audiți și ve mirați!

Brașov, 19 (31) Ianuarie.

Românii Brașoveni de un șir de ani încoace și cu deosebire damele, au practicat laudabilul obicei de a distribui vestminte la copiii s'erați dela școlele populare și medii în ajunul s'erbătorilor Crăciunului. Aceste vestminte se procurau parte din sumele considerabile, ce an de an le votează Biserica sf. Nicolae spre acest scop, parte din colectele întreprinse de persoanele

cu durere de inimă pentru lipsese și miseria, ce domnesce în multe familii nenorocite și pentru a îndului s'erbătorile s'ermanilor copii nevinovați, cultivându-le și simțul de recunoștință și promovând astfel cultura lor prin școlă, pe care de altcum n'ar pute-o cerea. Indemnați de rezultatele acestor colecte, cari au trecut peste ori-ce așteptare, acum trei ani de zile înocă s'a simțit necesitatea a-se norma această ajutorare sporadică prin înființarea unei reuniuni de binefăcătoare.

Astfel s'a ținut o adunare publică și s'a făcut un proiect de statute pentru reuniunea respectivă cu numele „Binefăcătoare” și cu scopul „a ajutarea cu vestminte și rechisite de școlă pe elevii, cari cercețază școlele române din Brașov, fără deosebire de confesiune și naționalitate.”

Aceste statute s'au prezentat spre înțarire înaltului guvern și în decurs de trei ani în două rânduri s'au cerut modificări la ele, cari s'au și făcut. Înaintându-se a treia oră însă domnul ministru Perczel află cu cale a avisa pe publicul brașoven prin emișul Nr. 81194—V b. din 3 Noemvre 1896, că n'a aflat cu cale a aproba statutele prezentate „deore-ce ordonanța ministerului de interne din anul 1875 Nr. 1508 Pres. în punct II permite numai înființarea de societăți literare și culturale ca asociațiuni de naționalități, ér asociațiunea română de binefăcătoare, care are de obiect „a ajutarea pe școlarii s'erați, cari cercețază școlele românești (!?!), nu pôte cadé sub definițiunea unui astfel de concept.”

Va să dică scurt și cuprindețor: a ajutarea pe școlarii s'erați dela școlele românești nu este scop cultural!

Nu se pôte sci de unde va fi imprumutată o asemenea logică, dér totuși faptul în sine trebuie să disguste și pe cel mai calm optimist, care ar mai fi fost aplecat a spera ceva dela stăpânirea ungurescă. E revoltător chiar când un ministru vine și dice, că a promova literatura și cultura ție permis, dér a ajutarea pe cel ce voesc să învețe și să se cultive e oprit! Am ajuns acum așa de departe, încât nici chiar scopurile cele mai nobile umanitare să nu ni-se mai permită a-le ajunge, din cauza unei noue ordine de idei și principii logice!! Unde vor să mănec lucrurile cei dela putere stăruiind în direcțiunea fatală a acestei intoleranțe?

Ministrul Wlassics despre liturgia ungurescă.

În ședința dela 30 Ianuarie a fost prezentată camerei ungare petițiunea greco-catolicilor din Hajdu-Dorogh pentru înființarea unui episcopat gr. cat. unguresc, prin care mai târziu să se pôte mijloci și introducerea limbii maghiare ca limbă liturgică. Comisiunea petiționară a propus, ca petiția să se predea ministrului de culte și instrucțiune publică, ceea ce s'a și primit fără nici o observare.

Cu ocaziunea aceasta, ministrul Wlassics a ținut să facă unele declarațiuni în cestiune. Éră cum prezentă al istoricul acestei cestiuni:

Cestiunea datează din timpuri vechi, dișe ministrul. Înocă în dieta dela 1843 au cerut greco-catolicii maghiari „de-a adora pe Dumneđeu și la altar în dulcea lor limbă maternă”. Mișcarea de atunci n'a avut rezultat. În 16 Aprilie 1868 s'a ținut

un mare meeting popular in Hajdu-Dorogh și în urma mișcării pornite de acest meeting a permis Majestatea Sa la anul 1873 de-a se înființa un nou vicariat pentru Hajdu-Dorogh, care la 1875 s'a și înființat.

Nefiind mulțămiiți cu atât, în 1881 s'a pornit o mișcare încă și mai mare, aprôpe toate comitatele din țară s'au adresat cu petițiuni la dietă în cestiunea acésta și dieta a și adus atunci o hotărîre, prin care s'a însărcinat guvernul de-a se ocupa cu cestiunea acésta. Pe baza hotărîrii consiliului ministerial, ministrul de culte și instrucțiune publică de atunci Trefort a și dobândit învoirea Majestății Sale de-a face lucrările pregătitoare. Inceputul l'a făcut prin a cere opiniunea în cauză a primatului de atunci Simor, a metropolitului Haynald, a episcopilor Zalka, Pavel, Pasztelyi și Toth, și a profesorilor de teologie dela universitatea din Budapesta. Părerile în scris ale acestora au și sosit și trebuie că aceste părerii au făcut, ca cestiunea să fiă de-o câmdată luată dela ordinea zilei, — care va să dică părerile au fost în contra introducerii limbei maghiare ca limbă liturgică.

A urmat o nouă mișcare în vara trecută, când deputațiunea dela Hajdu-Dorogh a oficiat într'o biserică din Budapesta liturgia în limba maghiară. Acésta, probabil pe calea pressei, a ajuns la cunoștința Romei și în urma acésta Congregațiunea de propaganda fide a dat o ordinațiune către cei doi episcopi, Vályi și Firczák, prin care opresce a se mai oficia liturgia în limba maghiară, ér cărțile liturgice ungurești ordonă a se nimici.

Prin ordinațiunea acésta însă, pe care episcopul Firczák nici n'a publicat'o, cestiunea încă nu e definitiv rezolvată, dice mai departe Wlassios. Guvernul își cunoșce problema și datorința sa. Despre înființarea episcopatului însă, a căruia necesitate e încă problematică, numai atunci va pute fi vorba, decă se va rezolva mai întâi cestiunea limbei liturgice, ér asupra acéstei cestiuni e chiămat a hotărî S-tul Scaun.

În fine ministrul lasă a se spera, că hotărîrea S-lui Scaun atârână dela informațiunile, ce li-se vor trimite din partea guvernului și din partea prelaților bisericesci, despre cari el așa scie, că și-au și înaintat deja raporturile lor la Roma.

SCRIRILE ZILEI.

— 20 Ianuarie.

Inmormântarea profesorului Bozocanu.

Alaltă-eri, Sâmbătă, s'au depus spre vecnică odihnă în cimiteriul din Vâlcele rămășițele pământesci ale profesorului Dr. Ión Bozocanu. La înmormântarea regretatului profesor a luat parte, afară de Românii din comuna natală a răposatului, o parte mare din profesorii școlilor medii române din Brașov în frunte cu d-l director gimnazial V. Onițiu și cu dirigentul școlii reale, d-l G. Chelariu, mai departe părintele protopop V. Voina și d-l St. Stinghe, ca reprezentanți ai Eforiei școlare, părintele V. Saftu și un număr însemnat de studenți, cu deosebire dela școla superioară comercială, foști școlari ai defunctului. Serviciul funebru, ținut în biserica română din Vâlcele, a decurs în modul cel mai mișcător. Au oficiat cinci preoți în frunte cu părințele protopop onorar V. Voina, ér cântările mortuare le-au executat parte cântăreții din loc, parte un cor improvisat de studenții prezenți la acest jalnic act. S'au ținut cu totul trei vorbiri. În biserica a vorbit *părintele Moga* din localitate și d-l profesor G. Chelariu, ér la grôpă studentul de cl. II comercială I. Lăpedatu. Trestrei oratorii au accentuat denotamentul lui Bozocanu pentru școlă, cunoștințele lui frumoase, iubirea lui părintească față de școlari și regretatele, ce le simt cu toții: profesori și școlari, precum și toți cunoscuții răposatului, pentru mărtea sa prea timpurie. După înmormântare oșpeții străini au fost întrușiți la o pomână data de fratele răposatului, d-l Al. Bozocanu, în casa parochială. — Vecinică fiă memoria răposatului și D-zeu să mângâie pe rudenile sale în jalea lor adâncă!

Arătare criminală contra Ini Banffy.

„Alkotmány“ publică în numărul său din urmă textul arătării pe care abatele Molnár János, șeful biurolui „partidei populare“, a făcut'o la judecătoria penală de cere din Budapesta, contra ministrului-președinte Banffy pentru violarea secretului epistolar. În arătare se dovedesce, că Banffy s'a făcut culpabil pentru delictul prevădut în § 327 al codicelui penal, care involvă o pedepsă până la trei luni temniță. Se citează exemple pentru a dovedi, că în asemenea cazuri și în asemenea condițiuni au fost pedepsiți și alții pe baza aceluiași paragraf. Acusatorul cere deci, ca și față de Banffy să se aplice dispozițiunile legii, pedepsindu-l întâi pentru-că și-a însușit o epistolă străină, cu scop de-a cunoșce cuprinsul aceleia, și al doilea pentru-că a publicat acea epistolă în ședința dela 20 Ianuarie a dietei. Cere tot-odată, a se dispune să se confisce epistola dela Banffy și să se predea proprietarului ei. — Ungaria pôte fi mândră, că are un ministru-președinte, ca și care nu mai există în totă Europa, dice „A-ny“, căci contra lui s'a făcut o arătare criminală, dér nu pentru o crimă politică, cum se obișnuiesc față cu bărbații de stat, ci pentru o crimă ordinară.

Noul comitet al Ligei. Cetim în „Timpu“: Alaltă-sără s'au întrunit, spre a se constitui, noul comitet al Ligei culturale. Înainte de a se procede la vot, d-l Ionel Grădișteanu, fostul președinte de până aci, a declarat că va continua să dea și în viitor tot sprijinul său cald Ligei, dér că nu mai primesce să fie ales în demnitatea de președinte, voinde să facă de aci înainte politică în mod mai accentuat și fiind împedecat dela acésta prin poziția de președinte al Ligei. În urma acéstei declarații au luat apoi cuvântul d-nul C. Rădulescu-Motru, care a recomandat pentru demnitatea de președinte pe d-nul M. Vlădescu, profesor universitar, și d-nul Barbu Delavrancea, care a susținut pe d-l Al. Lupascu. După-ace d-l A. Vanicu spune, că d-nul A. Lupascu i-a declarat, că nu primesce să fiă ales, s'a procedat la vot și au fost aleși cu unanimitate de voturi d-ni M. Vlădescu, președinte; Barbu Delavrancea, vice-președinte; St. Periețeanu-Buzău, cassier; Al. Florescu și V. Miculescu, secretari.

Gonă în contra Ini Banffy. Deputatul Bartha Miklos a început în colonele lui „Magyarország“ o strajnică gonă în contra ministrului-președinte Banffy. În doi articuli de fond el se silește să dovedescă, că Banffy s'a făcut imposibil de societatea „bărbaților distinși“ și cere să fiă dat afară din „Casina Națională“, aplicându-se contra lui tocmai aceleași măsuri, cari se aplică și contra celor ce jôcă fals în cărți. Nici deosebire nu este, dice Bartha, între unul care jôcă fals cu cărțile, și între unul, care jôcă fals cu epistolele, căci scopul este același, ca să înșele și să câștige. Când d-l Banffy a prezentat o epistolă scrisă în toamna anului 1895, ca și cum ea ar fi fost scrisă în toamna anului 1896: a jucat fals, deorece cu rea oredință a dus în rătăcire țera cu scopul vedit, ca să strice reputațiunea politică și morală a altora. Ergo: afară cu el din „Casina Națională!“ — Vom vedé, ce efect vor fi avut pledoariile lui Bartha, căci Casina din vorba și-a ținut adunarea generală tocmai eri. Adevărat, că Bartha se plânge amar contra decadentei moralului din acea casină și astfel nici el însuși nu prea are mare speranță să se întreprindă un astfel de pas din partea membrilor casinei.

Din Bucovina. Din Cernăuți ni-se scrie: În 26 Ianuarie a. c. a avut loc aci o ședință a comitetului societății politice „Concordia“, în prezența clubului deputaților dietali și a altor bărbați de încredere. S'a fixat lista candidaților pentru alegerile în Reichsrathul din Viena și mai ales s'a nominat candidatul pentru curia a cincea, de curând creată. Adunarea a decis a nomina

la acésta curia candidat pe Dr. George Popovici. Acésta nominare a făcut pretinzându-se impresie buna, lăsând în nemulțămire numai câte-va suflète mici de politicieni de al cincelea rang, cari nu pot ierta cuiva de a fi om cu viitor.

Papa greu bolnav. O telegramă din Roma aduce scirea, că Papa ar fi greu bolnav și că toți cardinalii din lume ar fi primit avisul telegrafic, ca să fiă gata de-a călători la Roma pentru o eventuală conclavă.

Societatea de cultură macedo-română din Bucuresci a ținut în 12 Ian. v. adunarea generală sub președința d-nului N. Gussi. Acésta adunare a hotărît a se alege un nou comitet de 35, care apoi să alegă un nou consiliu dirigent. Nota dominantă a discursurilor a fost, ca să fiă eschisă cu deosebire din sinul societății politica militantă a zilei. În consiliul de 35 au fost ales, deci, pe lângă cei mai de frunte Macedo-Români, bărbați de toate colorile politice.

Dar pentru biserică. Pentru clădirea din nou a bisericii române gr. cat. din Ciceu-Cristur, care a fost nimicită prin foc, Majestatea Sa a dăruit 200 fl. v. a.

Cas de mörte. Din Bucovina primim trista scire, că cav. Teodor de Prunkul, fost notar public cesaro-regesc, după îndelungate suferințe a răposat în 26 Ianuarie n. în Cernăuți. — Sincerele noastre condoleențe soției răduvite a răposatului, dōmnei Sara de Prunkul.

Novele școle de cadeți. Scim, că anul trecut se primise propunerea, ca să se mai înființeze în monarhia austro-ungară încă două școle militare de cadeți. Cursul prim pentru școla de cadeți s'a și început, de-o câmdată în Strass, unde se vor ține prelegerile până când instituturile vor fi gata de edificat. Dintre cele două școle, una se va înființa în Lemberg, a doua în Linț. Se dice, că decă ministrul coman de război nu se va pute înțelege cu autoritățile orașului Linț, atunci a doua școlă va fi edificată în Budweis.

Conchiāmarea soldaților concediați. Am amintit la rândul său, că ministrul de război a dat un ordin în anul trecut, că acei soldați, cari înainte de a fi fost asentați au absolvat vre-o școlă de agricultură, de vieriit s'au ocupat cu economia, după anul al doilea de serviciu să fiă concediați. În înțelesul acéstei ordinațiuni, dela fiă-care companii au fost concediați 15—20 de oameni soldați. Acum însă acei soldați érași vor fi conchiāmăți, deorece numărul soldaților dela companii au scăzut foarte tare. Causa acéstei scaderi este, că în armată s'au éflat foarte mulți soldați miopi, cari au fost toți concediați și astfel, ca să se reintregesc numărul, vor fi chiāmăți la arme toți cei concediați cu doi ani de serviciu.

Manevrele mari din anul acésta. Am fost anunțat, că manevrele mari din toamna anului c. se vor ține în jurul Cașoviei. Față cu scirea acésta se anunță din izvor semi-oficios, că manevrele mari din 1897 se vor ține în jurul localității Totis (Tata) și că afară de împăratul german alt oap încoronat străin nu va lua parte la ele.

Concertul în amintirea Ini Schubert. Concertul festiv arangiat alaltă-sără (Sâmbătă, 30 Ian. n.) de Societatea filarmonică din loc în amintirea marelui compozitor Franz Schubert, dela nascerea căruia s'au implinit eri 100 de ani, a succés cât se pôte de bine. Programa acéstu concert a fost bine întocmită și escelent esecutată, așa încât a mulțămii pe deplin numărul public, ce umplea sala redutei, în care s'a ținut concertul în cestiune. Înainte de a se începe producțiunea musicală, președintele societății filarmonice, d-l vice-prefect Dr. Jekel păși pe scena decorată cu bustul marelui compozitor în amintirea căruia se aranjase serbarea, și țină un frumos discurs, în care caracterisă cu cuvinte elocente persoana lui Schubert și creațiunile lui, între care se disting cu deosebire cântecetele lui pline de sentiment și armonioșele

lui simfonii. Concertul, care a constat numai din compozițiuni de ale lui Schubert, se începu cu „Uvertura la Alfonso și Estrella“, foarte frumos esecutată de orchestra Societății filarmonice sub escelenta conducere a d-lui A. Brandner. Afară de acésta uvertură orchestra numitei societăți mai esecută cu aceeași bravură în decursul producțiunei „Simfonia neterminată“ în h-moll și „Simfonia a șésea“ în C. O bună interpretă a celor 4 cântece schubertiane cuprinse în program a fost d-șora Iulie Giesel, care posedă o sonoră și bine cultivată voce de alt. Cu deosebire cântecele „Der Tod und das Mädchen“ și „Die böse Farbe“ au fost foarte bine înțelese și predate, încât au fost înouunate de nesfârșite aplause din partea publicului. D-șora Giesel a fost acompaniată de pian de d-l R. Lassel, escelent acompaniator și de astă-dată, ca de obicei. Un frumos punct din program au fost și cele două coruri de bărbați: „Die Nacht“ și „Ständchen“, esecutate de valorosul cor al Reuniunii germane de cântări din loc sub conducerea d-lui dirigent R. Lassel. Solo de bariton din corul din urmă l'a avut d-l Fritz Stenner, o putere probată a corului, despre cere e vorba. — Cu un cuvânt, după-cum am amintit și mai sus, publicul s'a depărtat dela acésta producțiune cu cele mai bune impresiuni.

Conferențele dela Ateneu. Etă programul conferențelor ce se vor ține la Ateneul din Bucuresci în cele dintău patru luni ale anului 1897: Dr. Manolescu: Mijlocele de îndreptare a stării țărăului nostru (23 Ianuarie v.); Ștefan Velescu: De ale Teatrului Național (26 Ian.); Dr. Obreja: Alcoolism și degenerescență (30 Ian.); Th. Speranță: Despre basme (2 Febr. v.); C. D. Disescu: Psihologia călugărului (6 Febr.) D. N. Bălanescu: Școlă în democrație. (9 Febr.) D. N. Xenopol: Divinitățile moderne. (13 Febr.) V. A. Urechia: Cărente naționale înainte de 1821 (16 Febr.) D. Caloiănu: Un episod din revoluțiunea d-lui Tudor (20 Febr.) N. Bellu: Fragmente din epoca Renașterii. (23 Febr.) M. Săulescu: Reprezentațiunea minorităților (27 Febr.) Ștefan Velescu: De ale Teatrului Național, urmare. (2 Martie v.) C. Dumitrescu; Iași: Evoluțiune și revoluțiune. (6 Mart.) Ștef. C. Mihăescu: Despre rediațiuni și interferențele lor. (9 Mart.) Dim. Georgescu Victorian: Expositiunile artistice (13 Mart.) G. Dragu: Reforma învățământului secundar în România (16 Mart.) D. Teleor: Clișeurile în artă și literatură. (20 Mart.) Dimitrie Nențescu: Despre organismul social. (23 Mart.) Ioan Florescu: Puterea amintirilor. (27 Mart.) Aurel Alexandrescu-Dorna: Femeile poetilor (30 Mart.) Nicolae Iorga: Ce trebuie să cetim. (3 Apr. profesor I) Onciul: Din istoria Bucovinei. (6 Apr.) Dr. Luoa: Frumșétea și perfecțiunea frumșétei omenești (20 Apr.) — Conferențele se vor ține toate la 8^{1/2} séra.

Corul plugarilor români din Șomcuta-mare invită la „Petrecerea restrânsă cu joc“, ce se va da în școlă confes. gr. cat. română de școlă la 7 Februarie st. n. 1897 în favoarea fondului său. Intrarea: 80 cr. pentru persoană; 1 fl. 20 cr. pentru familia din 2 persoane. Inceputul la 6 ore séra. În pauză, coriștii vor esecuta mai multe cântări naționale. Suprasolvirile și ofertele maritimose se vor chita cu mulțămii. — Comitetul arangiator.

Sciri mărute din România. Joia trecută s'a dat la Curte întâia serată dansantă. Au fost invitate peste 600 persoane: membrii corpului diplomatic, ministri, senatori, deputați, înalți funcționari etc. Regele și Regina au asistat până la ora 1, ér principela Ferdinand cu principesa Maria au luat parte la dans până spre diminiță.

— La conferența internațională sanitară, ce se va ține în Veneția în scop de-a stabili măsurile pentru combaterea oimiei, guvernul român a delegat pe d-nii Al. Em. Lahovari, ministrul României la Roma, și Dr. Felice, directorul general ai serviciului sanitar român. Conferența va ține prima ședință în 10 Febr. n.

— D-nul Dimitrie Sturdza s'a întors Sâmbătă din străinătate. La reintôrcerea

sa prin Viena d-l Sturdza a făcut o vizită conțelului Goluchowsky și a fost primit în audiență și de Maiestatatea Sa monarhul nostru.

— Inginerul de mine *Galloway* din Londra și un alt inginer din Berlin, trimiși de două sindicate de bancheri, au făcut studii amănunțite la minele de cărbuni dela Schela (județul Gorj). Rapoartele, ce le-au trimis sindicatelor, sunt foarte elogiöse.

— S'a acordat d-lui general *A. Berendei*, ministru de război, înalta autorizațiune de a purta însemnele ordinului Coroana de fer cl. I (Austria) și însemnele de Mare Crucă el ordinului Takowa (Serbia).

— „*Liberalul*“, contrar afirmațiunii altor foi, comunică, că nici o înaintare nu se va face în armată până la 8 Aprilie a. c.

— Regele a înscălit decretul, prin care d-l *Culianu* este din nou confirmat Rector al Universității din Iași pe un period de 4 ani.

— Apa Jiului venind mare a rupt podul stător în dreptul comunei Constanța intrerupând comunicația.

Societatea de lectură „Petru Maior“ a tinerimei române din Budapesta.

Estras din raportul general al Societății pe anul școlastic 1895/6.

În urma grelelor lovituri, ce a primit societatea noastră în anul trecut și în parte și în anul acesta, ale căror urmări se resimt încă și astăzi, de altă parte absențându-se în anul acesta din Budapesta mai mulți membri ai săi, comitetul din anul trecut nu și-a putut prezenta raportul general, decât în ședința a IV generală extraordinară din 5 și 6 Decembrie 1896.

Și deore-ce starea materială și alte împrejurări nu ne permit de prezent tipărirea acestui raport, precum s'a făcut această într'altă an, și fiind-oă despre partea specială, din care cu deosebire ar trebui să reieșă activitatea și progresul societății, prea puțin se poate raporta, s'a decis în aceeași ședință ca spre informarea Onor. public românesc, care tot-deuna ne-a sprijinit și a dovedit un interes viu față de societatea noastră, să se publice prin ziarele românești un extras din acest raport, rămânând ca comitetul actual să cuprindă în raportul general al său dela finea anului administrativ curent și anul 1895/6, să se tipărească atunci un raport general despre amândoi anii din urmă.

Conform acestei decizii ne luăm voia a publica un raport despre activitatea comitetului din anul administrativ 1895/96 și starea societății la finea acestui an. Spre întregire vom comunica și continuarea în anul administrativ curent a unor lucruri mai importante din 1895/96.

Ca explicațiune pentru puținul progres din anul 1895/96, despre care avem să raportăm aci, trebuie să spunem dela început, că acesta e rezultatul unei activități numai de trei luni: Octombrie—Decembrie, cât timp i-a fost dat societății să muncască sistematic, căci la începutul lui Ianuarie 1896 activitatea ei a fost suspendată și numai comitetul a mai expedat afacerile administrative curente, pe cari în sensul statutelor și regulamentului le-a putut rezolva singur, fără concursul societății.

Acest caz unic în anele societății noastre e destul de cunoscut, ca să'l mai descriem amănunțit. Ținem totuși să amintim cauzele lui.

Deja în anul premergător ni-se făcuse din partea magistratului din loc o perchișiță domiciliară, ne-au fost cercetate și studiate toate procesele verbale, și anume din motivul, că din locuri tănuite s'a făcut insinuarea, că societatea ar călca § 2 din statute, care eschide „politica de război“. Rezultatul investigațiunii a fost, că bănuiala s'a dovedit neintemeiată.

Insinuările în contra societății însă au urmat și în 1895/96 și în deosebi foile din loc aduceau notițe și sciri născocite despre societate. La mijloc a mai venit și împrejurarea, că la locuri competente au fost greșit interpretate unele rapoarte din foile românești despre activitatea tinerimei române din Budapesta deosebită de activitatea societății „Petru Maior“. Această

împrejurare a servit apoi în prima linie de basă ordinului ministerial Nr. 1723 pres. din 1895, prin care societatea e acuzată, oă a călcat § 2 din statute, în contra ei se pornese investigațiune și activitatea i-se suspendă pentru durata investigației.

Perchișițiuni s'au făcut două: una la începutul lui Ianuarie 1896 și alta în Februarie. Au fost supuse censurării: biblioteca, arhiva și procesele verbale ale ședințelor societății, comitetului și comisiei literare.

Reactivitatea societății s'a făcut numai prin rescriptul minist. Nr. 320 pres. de dtto 9 Iulie 1896. În decurs de 6 luni societatea nu a mai ținut ședințe, afacerile ei le-a condus președintele cu ajutorul puținilor membri din comitet, oari mai erau în Budapesta, până la finea anului școlastic, ér în vacanțe singur. Comisiune de peste veră în sensul regulamentului intern de până acum nu a fost.

După încheierea anului școlastic 1895/96 comitetul nici nu a mai putut funcționa în calitatea aceasta. Începându-se la universitate anul școlastic 1896/97 în mod excepțional mai târziu, și societatea s'a constituit pe acest an mai târziu, astfel, că activitatea ei după suspendare s'a început numai la finea lui Octombrie, mai bine zis la începutul lui Noembrie 1896. Constituirea pe anul 1895/96 s'a făcut în ședința generală ordinară din 4 Octombrie 1895. După unele mici schimbări, ca în toți anii, întâmplate parte din cauza depărțării unora din Budapesta, parte din cauza, că altora le-a făcut lipsă de timp imposibilă dezvoltarea unei activități mai mari, s'au dintr'alte motive, *conducerea societății* a fost concredută următoarelor organe:

a) Comitetul: președinte D-rd med. Florian Muntean, vice-președinte Ilarie Chendi, teol. absolut și stud. fil., secretar Victor Branicea stud. iur., bibliotecar; Nicolae Sulică stud. fil. și Ioan Cadariu stud. iur., casar Valeriu Suceiu, teol. absolut și stud. fil., controlor Toma Cornea stud. iur., econom Ioan Moldovan stud. iur.

b) Comisiunea literară: președinte Ilariu Chendi, teol. absolut și stud. fil., referent Toma Cornea stud. iur., membrii: Iordan Popovici stud. fil., Ioan Moldovan, stud. iur. Ioan Scurtu stud. fil., Nicolae Sulică stud. fil. și Traian Vuia stud. iur.

Membrii societății.

În anul acesta a avut societatea 65 membri ordinari, 2 extraordinari, 32 onorari și 24 fondatori în viață (8 morți).

Față de anul trecut numărul membrilor a scăzut și anume al celor ordinari cu 5, al celor extraordinari cu 2 și al celor fondatori cu 1. Dintre membri fondatori a rămas în anul acesta Ilustritatea Sa Generală *Traian Doda*, a cărui morțe s'a luat din partea societății cu durere la cunoștință, trimițându-se tristatei familii și o telegramă de condoleață.

Dintre membrii ordinari au fost: 2 candidați de avocat, 35 studenți în drept, 12 studenți în filosofie, 11 studenți la belle-arte, cu totul 65.

Numărul acesta e destul de considerabil față de anii trecuți.

Societatea a ținut 13 ședințe și anume: 1 generală ordinară, 7 generale extraordinare, 4 ordinare săptămânale și 1 literară.

Spre a putea ajunge acele două idealuri, ce le are societatea noastră: lățirea spiritului de colegialitate și dezvoltarea în cultură, limba și literatura română, și-a preferit în anul acesta și un scop de natură mai reală, îmbunătățirea stării materiale, și spre acest scop a lansat un apel către publicul românesc.

Comitetul vădând sărăcia materială, care zădărnicesc propășirea societății, s'a decis să învoce ajutorul neamului nostru și spre acest scop a prezentat societății propunerea cu privire la esmiterea listelor de colectare și a unui apel către publicul românesc. Societatea a primit această propunere în ședința din 23 Noembrie 1896.

În acest apel comitetul arată, că societatea „Petru Maior“ a fost și este indis-

pensabilă pentru tinerimea română de aici, ea a fost trei-deci și trei de ani de-a rândul un puternic mijloc pentru cultivarea simțului de colegialitate și pentru dobândirea de cunoștințe din limba și literatura română. Dér această societate a fost susținută tot-deuna cu mari jertfe, așa încât capitalul material, care asigură existența demnă a astorfel de instituțiuni culturale, nici astăzi încă nu poate face posibil membrilor societății noastre, ca ei să satisfacă tuturor postulatelor, ce pe de-o parte înșiși, și de altă parte însă neamul românesc le impune.

Arată mai departe, că biblioteca ne e puțin corespunzătoare, localul ne oferă puține comodități, ér noi studenții abia pe noi ne putem ține cu mari abnegațiuni, deși apelăm la buna-voință și iubirea publicului românesc și-i cere ajutorul material din motivul, că *acest focal cultural trebuie menținut cu ori-ce preț*.

Două sute de apeluri de acestea și liste de colectare numărute s'au distribuit, ér apelul a fost publicat în toate foile românești.

Nu scim într-o cât e înțeles marele public românesc serioșitatea acestei rugări, căci până acum puține au fost răspunsurile, ce am primit. La finea acestui raport vom aminti și numele acelor Domni colectanți, cari ne-au administrat ajutoarele incuse în anul școlastic curent, și în scurt timp pe al marinosilor contribuenți, de-ocamdată numai pe colectanții, cari ne-au administrat ajutoarele incuse în anul școlastic trecut:

D-l Aurel Vlad, st. în drept, din Turda 16 fl. cu lista Nr. 5, D-l Partenie Cosma 30 fl. cu lista Nr. 16, D-l Andrei Monda 3 fl. cu lista Nr. 51, Gentila D-șora Agnes Cristea, 20 fl. cu lista Nr. 52, D-l Vasile Pohone, 20 fl. cu lista Nr. 56, D-l Virgil Onițiu, directorul gimnasiului din Brașov și membrul onorar al societății noastre, 81 fl. cu lista Nr. 76, D-l Ioan Maior din Sighetul-Marmăției 7 fl. cu lista Nr. 84, D-l Ilie Mariș din Sighetul-Marmăției 10 fl. lista Nr. 85, D-l Nicolae Maier, protopresbiter în Săliște 10 fl. lista Nr. 68.

Primescă acești generoși colectanți adănc simțita noastră mulțămăie pentru interesul dovedit față de societatea noastră, ér publicului românesc servescă-i drept exemplu de imitat.

(Va urma.)

Mulțămăie publică.

Sibiu, 19 Ian. v. 1897.

Cu ocaziunea ședinței publice, aranjată de societatea de lectură „*Andrei Șaguna*“ în 29 Novembre st. v. 1896 în memoria Marelui arhiepiscop „*Andrei*“, au incurs oferte benevole în favorul societății dela următorii p. t. d-ri:

Ilustritatea Sa Dr. Ilarion Pușcariu, arhimandrit și vicariu arhiepiscopesc, 5 fl. Pantaleon Lucuta, asesor cons., Dr. A. Tincu adv., Al. Lebu mare proprietar, Familia Revu, Dr. Remus Roșca dir. sem. Dr. Elie Cristea, secr. cons. câte 3 fl.

Ioan Hannia dir. sem. pens., Nic. Cristea asesor cons., Zach. Boiu asesor cons., Ioan Papiu asesor cons., Nic. Vlad, jude reg. pens., Dr. Petru Șpan prof. sem., Dr. Nic. Vecerde adv., Ioan de Preda adv., Dem. Comșa prof. sem., George Dima prof. sem., Ioan Ghibu prof. sem., Dr. Nic. Olariu adv., Dem. Conțan prof. sem., D-na Ana Moga, D-na Ana Crișan, Ioan Broju preot militar, D-na Lucreția Butnariu, Familia Crucița, Anton Katzler friseur, câte 2 fl. L. B., Romul Simu inv. câte 1 fl. 50 cr. D-șora Paraschiva Comșa 1 fl. 10 cr.

Dr. D.P. Barcianu prof. sem., Dr. Ioan Stroia prof. sem., Ioan Șandru asesor la sedria orf. în Sighișoara, Dr. Ilie Beu medic, Dr. Elie Daian redactor la „*Tribuna*“ Nic. Penciu jud. reg. pens., Iuliu Bardoși inspector reg. pens., Aurel Stoica practicant de inginer, Ioan Vințelariu paroch gr. or. în Ocna-Sibiului, C. Aiser funcționar de bancă la „*Albina*“, D-șora Elena Iovescu profesora, D-șora Maria Cioban profesora, D-șora Cornelia Ciceiu, D-șora Maria Se-

beșan, D-na Ioana Rebeș, D-șora Paraschiva Vulc, Iosif Popescu paroch gr. or. în Dumbrava, Nic. Tenasă propr. în Ludoș, Andrei Truoa, Ioan Druhora inv. în Boița, Victor Pacală cleric abs., Nic. Baicu inv. în Orăștie, Vasiliu Popoviciu cleric abs., Ioan Nodiș paroch gr. or. în Stoiceni, Victor Ancean, N. N., Zaharie Voilean croitor câte 1 fl.

Const Stezar căpitan în pens., I. Opriș propr. în Șura-mare câte 60 cr., I. Bogdan paroch gr. or. în Zizin, Teof. Holerga paroch gr. or. în Frâna, Gavril German inv. în Boița, Ioan Restanță propr. în Șura-mare G. Stăneoaș, G. Poponea, Gustav Neudörfer, câte 50 cr. Er. Bica 30 cr. P. Bumbu 20 cr.

Ulterior au mai incurs oferte dela D-nii Ioan de Lemény, comite supr. pens. în Brașov 3 fl. Vasiliu Morariu forestier în Bobodag, (România) 2 fl. 39 cr. (5 lei). Dr. Liviu de Lemény asesor cons. 2 fl. Ioan Petric protopresbiter în Brașov 2 fl. Nic. Moldovan adm. prot. în Noerich 2 fl. I. Brotea paroch gr. or. în Mateiaș 1 fl. Oprea Stefea iurist abs. 1 fl. N. Dragomir paroch gr. or. Porcești 1 fl. Nic. Ōncea inv. în Brașov 1 fl. I. Poșca paroch gr. or. în Geaca 1 fl.

Venit brut 112 fl. 69 cr. Spese 35 fl. 2 cr. *Venitul curat de 77 fl. 67 cr.*, s'a adaus la fondul societăței.

(Va urma.)

DIVERSE.

Nou codice pentru duel. În Paris a apărut de curând un nou codice pentru duel, deore-ce cel apărut acum 50 de ani, numit: „*Chateauvillard*“ a mai trebuit corectat de-o parte, ér de altă parte fiindoă esemplarele din acest codice așa erau de rare, încât abia se mai afla ioc-colo câte unul. Acest codice nou este redactat de societatea „*Le Contre-de-quarte*“. „*Figaro*“ în numărul său mai nou scrie din acest incident, că Alexandru Dumas fiind întrebat odată, dacă crede, că lumea se va desbăra vre-odată de duel, — se fi răspuns: — Da, se va desbăra oând n'or mai fi nici bărbați, nici femei.

Rochiile reformate. „*Reuniunea de reformare a îmbrăcămintei femeilor*“ a ținut zilele trecute în orașul Stockholm capitala Svediei o adunare extraordinară în localitatea reuniunii medicilor. Programa adunării a fost reformarea rochiilor. Curiositatea era mare atât la bărbați cât și la femei. Sala adunării a fost tiosită de lume. Reuniunea află de bine a se reforma rochiile din punct de vedere igienic, dér din discuții se vede, că a predominat punctul de vedere estetic. După discursul de deschidere a președintelui reuniunii, Dr. Laurent a vorbit d-șora Cederblom. Ea dice, că din motive igienice află nesănătoșe rochiile lungi și primele, cari trebuie să se scurteze rochiile sunt membrele reuniunii. O altă d-șora a cerut ca rochiile să fi reformate pentru gustul bărbaților. O d-șora bătrână vorbi, că d-șorelor cu picioare mari („*tăpălăgi*“) să le fi iertat a purta rochii lungi. Cătră sfârșit se propuse, că rochiile în viitor să se facă mai scurte cu 10—12 cm. Aci se produse un incident hazliu. Un oficer bătrân, care moțăia, de-odată se trași și strigă: „*Asta va fi mai bine, ca rochiile să nu fi mai lungi de 10—12 centimetri!*“ La cuvintele acestea, cei de față isbuoniră în hohote puternice. Oficerul mai târziu își recunoscu greșela. În fine Reuniunea hotărî, ca rochiile să fi mai scurte cu 10—12 cm. decât cum se pōrtă astăzi. Câte-va domnișore se și prezentară publicului îmbrăcate cu rochii de aceste „*reformate*“.

Literatură.

Liturgia S-tului Ión Chrisostom compusă în terzet pentru școlari de *Ión Vidu*, Lipsca 1896. (proprietatea autorului). Un caitet musical de 40 pag. cu diferitele cântări liturgice aranjate pentru trei voci după texturile obișnuite a se cânta în toate ținuturile locuite de Români. Prețul 3 fl.

Conspectul limbii germane, gramatică și sintaxă pentru școlile medii civile și us privat, de Dr. Florian Stan, profesor gimn. Oradea-mare, cu tiparul lui Iosif Lang, 1897, prețul 1 corună. — În carticica acésta d-l profesor Stan cuprinde într'un mod precis regulile principale ale gramaticii germane, atât în ceea-ce privește diferitele părți de cuvânt, cât și cu privire la întrebuintărea acestora în propozițiune. „Conspectul“ în cestiune, pe lângă folosirea unei cărți de cetire germane corăspundătoare, se pôte întrebuintă cu succes în școlile, pentru care este merit.

Călindarul Plugarului pe anul 1897 este cel mai mare și cel mai eftin între călindarele românesce apărute până acum. Conține 11 côle de tipar. Numai partea literară și economică conține vre-o 80 pagine format mare și tipar compres garmond. În text se află și câte-va ilustrațiuni frumoșe. Un exemplar costă numai 25 cr. De vândăre la Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potă cumpăra în librăria Nicolae Ciurecu.

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Ianuarie 1897.

Renta ung. de aur 4%	122.20
Renta de corone ung. 4%	99.80
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	124.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	102.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.75
Bonuri rurale croate-slavoue.	98.—
Imprum. ung. cu premii.	153 50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	140.50
Renta de hârtie austr.	102.—
Renta de argint austr.	102.20
Renta de aur austr.	123.60
Losuri din 1860.	—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	971.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	415 50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	378.—
Napoleoniori	9.51
Mărci imperiale germane	58.65
London vista	119 70
Paris vista	47.52 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.26
Note italiene	45.35

Cursul pieței Brașov.

Din 1 Februarie 1897.

Banconote rom. Cump.	9.45	Vënd.	9.48
Argint român. Cump.	9.42	Vënd.	9.45
Napoleon-d'ori Cump.	9.48	Vënd.	9.50
Galbeni Cump.	5.61	Vënd.	5.64
Buble rusesce Cump.	126.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	—	Vënd.	—
Lire turcesce Cump.	—	Vënd.	—
Soris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

ABONAMENTE

LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni 3 fl. —
Pe șese luni 6 fl. —
Pe un an 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 20 fr.
Pe un an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an 2 fl. —
Pe șese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an 8 franci.
Pe șese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Budapesta — Predeal										Ghiris — Turda															
Tren de persón.	Tren de accel.	Tren de mixt.	Tren de persón.	Tren de accel.		Tren de persón.	Tren de mixt.	Tren de accel.	Tren de persón.	Tren de accel.	Tren de persón.	Tren de mixt.	Tren de accel.	Tren de persón.	Tren de mixt.	Tren de accel.	Tren de persón.	Tren de mixt.	Tren de accel.						
10—	8.05		8.05	2.00	pl.	Viena	sos.	1.55	1.55	7.20	6.20	7.33	11.—	5.—	10.21	Ghiris	5.05	10.30	3.20	9.12					
8.30	2.15		5.45	9.15	↓	Budapesta	↑	7.—	7.40	1.50	8.10	7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52					
11.21	4.16	5.10	9.02	11.19	↓	Szólnok	↑	3.37	5.31	11.44	4.28	Copșa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraș													
1.33	5.48	8.00	11.33	12.47	↓	P. Ladány	↑	1.19	3.56	10.03	2.17	tren de persón.	Tren de mixt.	tren de persón.	tren de mixt.		tren de persón.	Tren de mixt.	tren de persón.	tren de mixt.					
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04	2.37	8.43	11.32	2.20	4.45	11.55	7.10	pl.	Copșa mică	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35			
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.	Mező-Telegd	sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17	3.57	6.35	1.25	8.50	3.13	Ocna	↑	8.11	1.27	5.07	11.01		
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50	↓	Rév	↑	9.30	6.13	1.34	7.46	10.08	4.19	7.01	1.48	9.15	3.39	Sibiu	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30		
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26	↓	Bratca	↑	9.10	5.38		9.50		4.34		2.05	↑	Avrig	sos.	7.29	5.07		8.57			
5.43		3.51	4.06		↓	Ciucia	↑	8.32	5.49	12.52	7.08	9.19	6.16			3.58	↓	Făgăraș	pl.	6.02			7.16		
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17	↓	B. Huedin	↑	7.54	4.59	12.20	6.39	8.37	8.42			6.35	↓	Mărcuș	sos.	3.28			4.30		
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50	↓	Ghârbău	↑	6.54	3.18		7.37	Simeria (Piski) — Hunedóra													
8.07		7.32	6.24		↓	Clușiu	pl.	6.13	2.23	11.01	5.23	7.—	tren de persón.	tren de mixt.	tren de persón.	tren de mixt.		tren de persón.	tren de mixt.	tren de persón.	tren de mixt.				
8.34	10.37	8.21	6.59	5.55	sos.	Apahida	pl.	5.24	10.45	tr. pers.	4.35	6.45	6.15	11.35	4.25	10.28	↓	Simeria	↑	4.50	10.25	3.10	8.34		
8.49	11.10	8.40	2.17	6.11	pl.	Ghiris	↑	5.02	4.03	9.23	2.55	5.12	6.38	11.54	4.48	10.46	↓	Cerna	↑	4.34	10.05	2.54	8.14		
9.06	11.27	9.09	2.52	6.27	↓	Cucerdea	↑	3.37	3.06	8.49	2.25	4.33	7.13	12.20	5.23	11.12	↓	Hunedóra	↑	4.10	9.38	2.30	7.45		
10.12	12.30	10.40	4.45	7.27	↓	Uiuóra	↑	2.49	2.08	2.08	4.27	Brașov — Zărnești													
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50	↓	Vințul de sus	↑	2.41	2.00	2.00	4.20	tren de persón.	tren de mixt.	tren de persón.	tren de mixt.		tren de persón.	tren de mixt.	tren de persón.	tren de mixt.					
11.01	1.09	11.43	6.08		↓	Aiud	↑	2.17	8.23	1.38	3.59	8.35	4.55			↓	Brașov	↑	7.44	1.29					
11.09	1.16	11.59	6.19		↓	Teiuș	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38	10.28	6.36			↓	Zărnești	↑	6.20	12.05				
11.31	11.40	12.29	6.57	8.17	sos.	Crăciunel	pl.	3.18	1.29		12.57	3.06	Mureș — Ludoș — Bistrița												
11.48	11.55	12.55	7.30	8.33	pl.	Blașiu	↑	2.43	12.40	11.59	2.26	4.—	9.10	4.20		↓	Mureș-Ludoș	↑	6.46	7.21					
12.05		1.30		8.38	↓	Micăsasa	↑	2.15	11.41	11.10	1.35	5.03	10.28	5.35		↓	Zau	↑	5.49	6.24					
12.33		2.08			↓	Copșa-mică	pl.	2.12	11.14	11.05	1.01	6.48	12.41			↓	Tagu-Budatelic	↑	4.50	9.40					
12.47		2.27		9.09	↓	Mediaș	sos.	2.12	10.55	10.48	12.45	7.38	1.54			↓	St. Mihail de câmpie	↑	3.44	8.46					
1.18		3.11		9.42	↓	Elisabetopol	↑	1.40	10.21	10.18	12.16	8.33	3.02			↓	Lechința	↑	2.48	7.43					
1.34		3.31		9.44	↓	Sighișóra	↑	1.06	9.42	9.43	11.33	9.07	3.41			↓	Ș.-Măghiaruș	↑	2.01	6.2					
2.13		3.46		9.59	↓	Hașfalău	↑	12.52	9.12	9.19	11.16	9.59	4.55			↓	Bistrița	↑	1.16	5.55					
2.32		4.08		10.22	↓	Homorod	↑	11.54	7.45	7.38	10.03	Arad — Timișóra													
3.04		4.45		10.51	↓	Agostonfalva	↑	7.02	7.22	7.22	9.25	6.20	11.25	5.—		↓	Arad	↑	10.43	3.44	10.55				
3.40		5.27		10.51	↓	Apșa	↑	11.11	6.36	6.48	9.01	7.08	12.15	6.14		↓	Vinga	↑	9.42	3.01	10.11				
3.40		5.27		11.12	↓	Feldióra	↑	5.58	6.33	6.33	8.28	8.01	1.10	7.39		↓	Timișóra	↑	8.20	2.—	9.10				
4.03		6.12		11.12	↓	Brașov	pl.	10.10	5.08	5.57	7.48	12.47	8.47	12.27	5.10	↓	Seghedin	↑	6.05	2.30	10.05	2.15			
5.34		7.50		12.26	↓	Timiș	↑	9.39	4.14	5.20	8.28	Sibiu — Cisnădie													
6.12		8.37		12.58	↓	Predeal	pl.	9.12	3.32	4.14	8.01	tren de persón.	tren de mixt.				tren de persón.	tren de mixt.							
6.41		9.07		1.15	↓	Bucuresci	pl.	5.35	9.15	3.32	8.01	5.30	2.15	pl.	Sibiu	sos.	7.10	9.20	3.22	11.08					
7.16		9.40		1.34	↓	Cucerdea — Oșorhei — Regh.-săsesc.										5.42	2.27	"	Selemberk	"	6.57	9.07	3.54	11.48	
8.—		10.25		2.09	↓	Tren de mixt.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de mixt.	6.06	2.51	"	Cisnădie	pl.	6.36	8.46	6.20	1.59						
3.55		11.—		2.19	↓	2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42	5.30	2.15	pl.	Sibiu	sos.	7.10	9.20	3.22	11.08
4.40		12.26		3.01	↓	Ludoș	↑	7.02	1.58	7.33	9.59	5.42	2.27	"	Selemberk	"	6.57	9.07	3.54	11.48					
5.10		1.11		3.31	↓	Cipău	↑	6.28	1.19	6.55	11.01	6.06	2.51	"	Cisnădie	pl.	6.36	8.46	6.20	1.59					
12.00		8.30		9.30	↓	Oșorhei	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54	Sighișóra — Odorhei-sécuesc.													
					↓	Regh.-săs.	pl.	7.54	3.30	8.05		tren de persón.	tren de mixt.				tren de persón.	tren de mixt.							

Notă: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încuadrați cu linii mai negre însemnăză órele de nópte.